

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA
**GŁÓWNY LEKARZ
WETERYNARII**

Warszawa, dnia 24 stycznia 2025 r.

I N S T R U K C J A

Głównego Lekarza Weterynarii

nr BP.0200.1.1.2025

dla wojewódzkich i powiatowych lekarzy weterynarii
w zakresie kontroli norm i wymogów warunkowości

Opracowano w:
Głównym Inspektoracie Weterynarii
Biuro Zdrowia i Ochrony Zwierząt

1. Wstęp

1. Niniejsza instrukcja została wydana na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 12).
2. Niniejsza instrukcja została opracowana zgodnie z poniższymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Stosowanie tej instrukcji jako aktu prawa wewnętrznego, nie może prowadzić do naruszenia wspomnianych przepisów. Na przepisy niniejszej instrukcji nie należy powoływać się przy rozstrzyganiu o prawach i obowiązkach podmiotów nadzorowanych, gdyż nie jest ona dla nich wiążąca.
3. Celem niniejszej instrukcji jest ujednoczenie postępowania Inspekcji Weterynaryjnej przy ustalaniu liczby producentów, których należy objąć kontrolami norm i wymogów warunkowości.

2. Wykaz aktów prawnych

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 2021 r. Nr 435, str. 1 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE. L 2021 r. Nr 435, str. 187 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12)
4. Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o planie strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741)
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie wymogów podstawowych, do których kontroli jest właściwy powiatowy lekarz weterynarii oraz rodzaju przeprowadzanych kontroli (Dz. U. 2023 poz. 476)
6. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie wykazu wymogów podstawowych z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających przepisy Unii Europejskiej, w których określono te wymogi podstawowe (M.P. z 2023 r. poz. 274).
7. Wytyczne Ministra Rolnictwa w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (MRiRW/PSWPR 2023–2027/14(2)).

3. Wykaz skrótów

W instrukcji wykorzystywane są następujące skróty:

- 1) GLW – Główny Lekarz Weterynarii;
- 2) WLW – wojewódzki lekarz weterynarii;
- 3) PLW – powiatowy lekarz weterynarii;
- 4) GIW – Główny Inspektorat Weterynarii;
- 5) WIW – wojewódzki inspektorat weterynarii;
- 6) PIW – powiatowy inspektorat weterynarii;
- 7) ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 8) Obszar ZDR – bezpieczeństwo pasz i żywności w części dotyczącej produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 9) Obszar DBS – dobrostan zwierząt;
- 10) IRZplus – aplikacja umożliwiająca wgląd do komputerowej bazy danych utrzymywanych zwierząt lądowych prowadzona przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 11) Producent – posiadacz zwierząt.

4. Przeprowadzenie kontroli – zasady ogólne

1. Kontrole w zakresie norm i wymogów warunkowości prowadzone są u producentów wytypowanych przez PLW, którzy ubiegają się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz zadeklarowali powyżej 10 ha użytków rolnych.
2. Kontrolami należy objąć co najmniej 1% producentów dla poszczególnych wymogów. Wykonanie odpowiedniej liczby kontroli powinno zostać zapewnione zarówno na poziomie krajowym jak i na poziomie poszczególnych województw.
3. Kontrolę norm i wymogów warunkowości przeprowadza PLW właściwy terytorialnie ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta.
4. Kontrola powinna być z zasady niezapowiedziana. W wyjątkowych przypadkach dopuszczalne jest uprzedzenie producenta na 48 godzin przed planowaną kontrolą.
5. Uprawnionymi do przeprowadzenia kontroli na miejscu, w ramach warunkowości, są pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej posiadające pisemne, imienne upoważnienie wydane przez właściwego PLW.

5. Ogólne zasady postępowanie przy ustalaniu liczby producentów, których należy objąć kontrolami

1. GLW określa czynniki analizy ryzyka oraz ich wagi, na podstawie których, ARiMR przygotowuje listę rankingową siedzib stad dla gatunków: bydło, świnie, owce i kozy, zawierającą również dane producenta.

2. WLW wskazuje PLW liczbę producentów, których należy objąć kontrolami warunkowości w obszarze DBS i ZDR.
3. WLW wskazuje PLW metodę typowania producentów.
4. PLW typuje, metodą wskazaną przez WLW, producentów, których należy objąć kontrolami warunkowości w obszarze DBS i ZDR.

6. Szczegółowe zasady postępowanie przy ustalaniu liczby producentów, których należy objąć kontrolami

1. Kontrolę warunkowości należy przeprowadzić u 1% producentów, będących beneficjentami płatności bezpośrednich oraz deklarujących powyżej 10 ha użytków rolnych.
2. W obszarze DBS należy skontrolować:
 - SMR 9 i SMR 11 - 1 % producentów utrzymujących bydło, w tym cielęta,
 - SMR 10 i SMR 11 - 1 % producentów utrzymujących świnie,
 - SMR 11 - 1 % producentów utrzymujących pozostałe gatunki hodowlane (kozy i /lub owce).
3. W obszarze ZDR należy skontrolować: SMR5 i SMR 6 - 1% producentów.
4. Do obliczania 1 % kontroli warunkowości dla każdego powiatu służy lista rankingowa siedzib stad zawierająca również wykaz producentów.
5. Liczbę producentów dla danego powiatu wyliczamy z listy rankingowej na podstawie miejsca zarejestrowania producenta oraz po zaznaczeniu w odpowiedniej kolumnie, czy dany producent był beneficjentem płatności w roku ubiegłym oraz czy zadeklarował powyżej 10 ha użytków rolnych. Następnie:
 - 1) dla obszaru ZDR weryfikujemy czy dany producent się nie powtarza (może mieć kilka siedzib stad) i z tej puli wyliczamy 1 % producentów do kontroli;
 - 2) dla obszaru DBS filtrujemy kolumny dla danego gatunku po liczbie zwierząt (odznaczamy zero) i z puli otrzymanych producentów weryfikujemy czy dany producent się nie powtarza (może mieć kilka siedzib stad) i z tej puli wyliczamy 1 % producentów do kontroli dla poszczególnych SMR-ów.
6. Po ustaleniu liczby producentów do kontroli na terenie całego województwa, WLW ustala metodę typowania producentów do kontroli przez poszczególne powiaty, z zachowaniem proporcjonalności tj.: 20-25% producentów musi zostać wytypowanych metodą losową, a 75-80% metodą analizy ryzyka. Proporcjonalność musi zostać zachowana dla poszczególnych obszarów, przy czym w obszarze DBS dla poszczególnych SMR-ów.
7. Kontroli warunkowości na terenie każdego województwa powinno zostać poddane dodatkowo:
 - 1) w obszarze DBS:
 - SMR 11 – min. po 1 producencie utrzymującym: drób; zwierzęta koniowate; jeleniowate, zwierzęta futerkowe;
 - 2) w obszarze ZDR:
 - SMR 5 i SMR 6 – min. po 1 producencie utrzymującym: zwierzęta akwakultury; kury nioski

powyżej 350 szt.

WLW wyznacza powiaty, które metodą losową typują producentów do kontroli dla ww. gatunków. Metodę typowania należy wliczyć do procentowego odsetka wszystkich producentów typowanych metodą losową w zakresie właściwego wymogu.

7. Typowanie producentów w obszarze DBS

1. Podstawą do typowania jest lista rankingowa przekazywana przez ARiMR z oceną punktową siedzib stad utrzymujących bydło, owce, kozy i świnie, wykorzystywana również do typowania gospodarstw do kontroli urzędowej.
2. PLW typuje producentów metodą wskazaną przez WLW.
3. PLW typuje producentów, którzy zostali zarejestrowani na terenie jego powiatu, byli beneficjentami płatności bezpośrednich w roku poprzedzającym kontrolę oraz zadeklarowali powyżej 10 ha użytków rolnych.
4. Typowanie producentów zaczynamy od metody losowej. Producent raz wylosowany do kontroli metodą losową nie powinien być brany pod uwagę przy typowaniu do kontroli w zakresie innego SMR-u lub obszaru ZDR.
5. Przy typowaniu na podstawie analizy ryzyka z listy rankingowej pod uwagę bierze się sumę wag zwierzęcych dla poszczególnych gatunków dla wszystkich siedzib stad utrzymujących dany gatunek u wybranego producenta oraz sumę wag z kontroli.
6. Dodatkowym parametrem brany pod uwagę przy typowaniu producenta metodą analizy ryzyka może być liczba zwierząt a w przypadku SMR 10 liczba nieprawidłowości zgłaszanych zdarzeń do komputerowej bazy danych wykazana w kolumnie „In” listy rankingowej.
7. Po wytypowaniu producenta do kontroli należy przeprowadzić kontrolę we wszystkich siedzibach stad w zakresie wytypowanego SMR -u (utrzymujących dany gatunek).
8. W przypadku stwierdzenia przez PLW, że producent posiada siedziby stada na terenie innych powiatów, informuje PLW właściwego dla tych siedzib stada o konieczności przeprowadzenia kontroli warunkowości w zakresie wytypowanego SMR-u i upoważnia do przeprowadzenia kontroli.
9. PLW wskazany przez WLW do kontroli warunkowości producenta utrzymującego drób (inny niż utrzymywany na użytek własny), zwierzęta koniowate, jeleniowate lub futerkowe typuje producenta metodą losową na podstawie danych z rejestrów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, prowadzonych w PIW oraz na podstawie danych dotyczących płatności bezpośrednich dostępnych w systemie IRZplus lub w oddziale regionalnym ARiMR.

8. Typowanie producentów do obszaru ZDR

1. Podstawą do typowania jest lista przekazywana przez ARiMR z oceną punktową siedzib stad utrzymujących bydło, owce, kozy i świnie wykorzystywana również do typowania gospodarstw

do kontroli urzędowej.

2. PLW typuje producenta metodą wskazaną przez WLW.
3. PLW typuje producentów, którzy zostali zarejestrowani na terenie jego powiatu, byli beneficjentami płatności bezpośrednich w roku poprzedzającym kontrolę oraz zadeklarowali powyżej 10 ha użytków rolnych.
4. Typowanie zaczyna się od metody losowej. Producent raz wylosowany do kontroli metodą losową nie powinien być brany pod uwagę przy typowaniu do kontroli w obszarze DBS.
5. Przy typowaniu na podstawie analizy ryzyka z listy rankingowej pod uwagę bierze się sumę wszystkich wag zwierzęcych dla wszystkich siedzib stad danego producenta oraz sumę wag z kontroli.
6. Po wytypowaniu producenta do kontroli należy przeprowadzić kontrolę we wszystkich siedzibach stad producenta.
7. W przypadku stwierdzenia przez PLW, że producent posiada siedziby stada na terenie innych powiatów, informuje PLW właściwego dla tych siedzib stada o konieczności przeprowadzenia kontroli warunkowości w obszarze ZDR i upoważnia do przeprowadzenia kontroli.
8. PLW wskazany przez WLW do kontroli warunkowości producenta utrzymującego zwierzęta akwakultury lub kury nioski powyżej 350 sztuk, typuje producenta metodą losową na podstawie danych z rejestrów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, prowadzonych w PIW oraz na podstawie danych dotyczących płatności bezpośrednich dostępnych w systemie IRZplus lub w oddziale regionalnym ARiMR.

9. Terminy przekazania list wytypowanych producentów

1. WLW przekazuje PLW w formie elektronicznej do 30 stycznia roku kontroli informacje o liczbie producentów do wytypowania do kontroli w poszczególnych obszarach wraz z metodą typowania, zgodnie z załącznikiem 1 do niniejszej instrukcji.
2. PLW przekazuje WLW w formie elektronicznej do 15 lutego roku kontroli wykaz producentów, który zawiera w szczególności: numer identyfikacyjny producenta, datę typowania, metodę typowania, wskazanie wymogów wynikających z załącznika III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 (SMR 5, 6, 9, 10, 11), do których dany producent został wytypowany do kontroli w obszarze DBS i ZDR, zgodnie z załącznikiem 2a i 2b do niniejszej instrukcji.
3. WLW weryfikuje wykazy otrzymane od PLW i przekazuje je do GLW w terminie do końca lutego roku kontroli.
4. W przypadku konieczności przeprowadzenia typowania uzupełniającego i/lub dodatkowego do obszaru ZDR lub DBS, WLW i PLW postępują zgodnie ze wskazaną powyżej ścieżką.
5. W przypadku konieczności zmiany producenta informacje o nowo wytypowanych producentach przekazywane są zgodnie ze wskazaną powyżej ścieżką w terminie 14 dni od daty dokonania zmiany/otrzymania informacji o zmianie.

6. PLW, na podstawie wykazu wytypowanych producentów do kontroli warunkowości opracowuje roczny harmonogram kontroli, który jest przekazywany do właściwego WIW w terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku kontroli. Harmonogram należy uzupełnić w drugiej połowie roku w przypadku konieczności przeprowadzenia typowania uzupełniającego.
7. W harmonogramie, przy każdym producencie, powinien zostać wskazany zakres kontroli (SMR 5 i SMR 6, SMR 9 i 11, SMR 10 i 11, SMR 11).

10. Kontrole sprawdzające

1. GLW po otrzymaniu z ARiMR zestawienia producentów, dla których odstąpiono od sankcji w przypadku, gdy kwota sankcji nie przekracza 100 €, wskazuje producentów do kontroli sprawdzającej i przekazuje informacje do WLW.
2. PLW podczas kontroli sprawdza czy zostały zrealizowane działania naprawcze w odniesieniu do naruszeń, które były stwierdzone w raporcie w roku poprzednim.

11. Wypełnianie raportu z kontroli

RAPORT Z CZYNNOŚCI KONTROLNYCH W ZAKRESIE WARUNKOWOŚCI – jest pozyskiwany z PA/IRZplus pod adresem: <https://irz.arimr.gov.pl/> oraz wypełniany zgodnie z aktualną Instrukcją wprowadzania ujednoczonego raportu/protokołu z kontroli (dostępna na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/informacja-dla-pracownikow-iw>), opracowaną przez ARiMR.

Uwaga !

W raporcie z kontroli sprawdzającej odpowiada się na pytanie - Czy działania naprawcze wskazane w decyzji w przypadku, gdy kwota sankcji nie przekracza 100 €, zostały zrealizowane:

- a). Odpowiedź TAK w odniesieniu do naruszeń stwierdzonych w roku poprzednim spowoduje, że status raportu będzie zatwierdzony bez nieprawidłowości (odpowiedź Tak oznacza, że działania naprawcze zostały wykonane).
- b). Odpowiedź NIE w odniesieniu do naruszeń stwierdzonych w roku poprzednim spowoduje, że status raportu będzie zatwierdzony z nieprawidłowościami (odpowiedź Nie oznacza, że działania naprawcze nie zostały wykonane).

12. Przepisy końcowe

1. Niniejsza instrukcja uchyla Instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii nr BP.0200.1.1.2024 w zakresie kontroli norm i wymogów warunkowości w 2024 roku.
2. Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

Załącznik 1.

Województwo	Obszar ZDR			Obszar DBS								
	Liczba produce ntów	SMR 5 i SMR 6		Liczba produce ntów	SMR 9 i SMR 11		Liczba produc entów	SMR 10 i SMR 11		Liczba produc entów	SMR 11	
		Metoda typowania			Metoda typowania			Metoda typowania			Metoda typowania	
		AR	ML		AR	ML		AR	ML		AR	ML
Powiat												

Załącznik 2a. Wykaz producentów wytypowanych do kontroli norm i wymogów warunkowości w obszarze bezpieczeństwa pasz i żywności w części dotyczącej produktów pochodzenia zwierzęcego na rok.....

Nr Producenta	data Typowania rrrr/mm/dd	Metoda Typowania (ML/AR)	SMR 5	SMR 6	województwo	powiat	uwagi (np. gatunek)

Załącznik 2b. Wykaz producentów wytypowanych do kontroli norm i wymogów warunkowości w obszarze dobrostan zwierząt na rok

Nr Producenta	data Typowania rrrr/mm/dd	Metoda Typowania (ML/AR)	SMR 9	SMR 10	SMR 11	województwo	powiat	uwagi (np. gatunek)